

UPPSALA
UNIVERSITET

Håkan Selg

nita

NATIONELLT | IT-ANVÄNDARCENTRUM

Nätgenerationen, finns den?

**Framtidens e-lärande – nya roller
för lärare, studenter och lärcentra
VKF konferens 2010**

InternetExplorers

Generationsansatsen

Don Tapscott (1998): Growing Up Digital

Marc Prensky (2001): Digital Natives, Digital Immigrants

Generationsansatsen

Former för lärande:

- **Process:** Linjär – Parallell
- **Presentation:** Text – Grafik
- **Struktur:** Lärarledd – Upptäcktsbaserad
- **Bekräftelse:** Etappvis – Omedelbar
- **Ansats:** Fakta – Spel

Generationsansatsen

Skiljer sig från tidigare generationer:

- **Behärskar IKT**
- **Utvecklad simultanförmåga**
- **Nätverkande**
- **Snabba och otåliga**

Generationsansatsen

Slutsats:

- **Utbildningssystemet inte utformat för dagens studenter**
- **Dagens lärare måste sig studenternas sätt att kommunicera**

Kritiken

Sammanfattning

- **Saknar såväl empiriskt stöd som teoretisk substans**
- **Exemplen sällan representativa**
- **Alltför generaliserande**
- **Generationsansatsen leder fel**

InternetExplorers – En framsyn av morgondagens Internetanvändning

Syfte

- Kartlägga medverkan i nätgemenskaper
- Lyfta fram sociala faktorer av betydelse
- Särskilt belysa aktiviteterna bland tidiga användare

- VINNOVA finansierar

Delrapporter (www.internetexplorers.se)

- 1. Metod och genomförande (juni 2008)
- 2. Om nätgemenskaper (juni 2008)
- 3. Om bloggar (juni 2008)
- 4. Om fildelning (juli 2008)
- 5. Öppna databaser (juli 2008)
- 6. Nya användarmönster (oktober 2008)
- 7. Mobilen som gränssnitt (december 2008)
- 8. Öppen källkod (februari 2009)
- 9. De två kulturerna på Internet (februari 2009)

Huvudrapport (maj 2009)

Metod

- **Postenkät i samarbete med SCB**
- **Studenter och anställda vid 32 universitet och högskolor**
- **Stratifierat slumpmässigt urval**
- **Urvalsstorlek 4000, svarsfrekvens 50%**
- **Samordning med ”Svenskarna och Internet”**
- **Korstabulering, faktor- och klusteranalys**
- **Samtal i fokusgrupper**

Resultat: Två kluster

Särskiljande aktiviteter

Nätgemenskaper

Populärkultur och hobbies

Nyheter och media

Bloggar

Uppslagsverk

Gemensamma aktiviteter

Studier, arbete, vardagsnytta

Resor och upplevelser

Boka, köpa, betala

Blanketter och formulär

Nätet som studiemiljö

Företagande

Sociala medier

- **Nätgemenskaper (Resdagboken): Ämnescentrerade**
- **Sociala nätsajter (Facebook): Egocentrerade**

Resultat: Två kluster

Åldersgrupp	Kluster 1 (Mejl)	Kluster 2 (Messenger/IM)	Summa
- 25 år	25%	75%	100%
26 – 30 år	42%	58%	100%
31 – 35 år	72%	28%	100%
36 – 45 år	81%	19%	100%
46 – 55 år	95%	5%	100%
> 55 år	100%	0%	100%
Samtliga (skattat antal) = 208 000)	44%	56%	100%

Resultat: Två kluster

	Kluster	Flera ggr dagligen	Dagligen	Någon/några ggr/vecka	Någon/några ggr/månad	Sällan/Aldrig	Summa
	E-post						
	1 (Mejl)						
(p=0.120)	2 (IM)						
	Samtliga	40%	34%	22%	4%	0%	100%
	IM						
	1 (Mail)	9%	14%	16%	11%	50%	100%
(p=0.000)	2 (IM)	43%	23%	21%	6%	7%	100%
	SMS						
	1 (Mail)	23%	29%	33%	10%	5%	100%
(p=0.000)	2 (IM)	44%	36%	17%	2%	1%	100%

Fokussamtalen

Messengerkulturen: Först kommunikation sedan innehåll

Mejlkulturen: Först innehåll sedan kommunikation

Fokussamtalen

Messengerkulturen: Först kommunikation sedan innehåll

Mejlkulturen: Först innehåll sedan kommunikation

Fokussamtalen

- **Varför sociala medier?**
- **Tidsslukare?**
- **Upplucking av gränser privat/offentlig?**
- **Informationsbelastningen**

Fokussamtalen

Sammanfattning

- **Inga grundläggande attitydförändringar**
- **Att ha lärt sig hantera verktygen**
- **Individuella olikheter**

Tack för uppmärksamheten!